

Kunnianosoitus isänmaamme vapauden puolustajille

Taivassalon veteraanimatrikkeli julkistettiin

Rauno Laine

Kolmen vuoden työ ja lukematon määrä talkootunteja. Tätä kaikkea vaati tiistaina julkistettu Taivassalon veteraanimatrikkeli. Julkistaminen tapahtui tunnelmallisessa juhlassa Taivassalon seurakuntatalolla.

Taivassalolaiset sodassa 1939-1945 matrikkeli sisältää tiedot noin seitsemästä sadasta taivassalolaisesta veteraanista ja miinanraivaajasta. Teos on järjestyksessä neljäs vakka-suomalainen veteraanimatrikkeli. Aiemmin ovat ilmestyneet vastaavat Lokalahden, Pyhämaan-Pyhärannan sekä Uudenkaupungin osalta.

Veteraanitietojen ohella Taivassalonkin matrikkeliin on tiedot puolisoista, lapsista, sota-ajan joukko-osastoista, taistelupaikoista ja mahdollisista haavoittumisista. Matrikkeliin on myös erillinen luettelo Taivassalon 80 sankarivainajasta.

Julmistamistilaisuuden avannut Taivassalon työryhmän vetäjä **Aapo Angervo** kiitti kaikkia niitä tahoja, jotka ovat olleet mukana tässä suurtyössä. Erityiskiitoksen saivat **Erkko Teerimaa, Matti ja Liisa Jalava** sekä **Kyllikki Fagerström** merkittävästä panoksesta projektissa. Angervo kiitti myös Taivassalon kuntaa sekä Taivassalon sekä Kalannin Osuuspankkeja yhteistyöstä. Kiitokset menivät myös Taivassalon Lions-clubille sekä muillekin mukana olleille yhdistyksille ja järjestöille.

– Maalissa ollaan, vaikka matkan varrelle on sattunut hankaluksiakin. Erityisesti ihmettelen että reserviläiset eivät ole tätä hanketta arvostaneet. Myös tietojen saanti

Talkoolaisia muistettiin vapaaehtoisen maanpuolustustyön kunniamerkillä, sinisellä ristillä.

Aapo Angervo kiitti kaikkia Taivassalon veteraanimatrikkelin tekoon osallistuneita. Maalissa ollaan, hän totesi.

seurakunnasta on ollut hankalaa, Angervo mainitsi.

Hetki oli tunteikas myös Angervolle. Hän kiitti liikuttuneena veteraaneja heidän panoksestaan vapaalle isänmaalle. Veteraanien joukko harvenee kovaa vauhtia. Tämäkin tilaisuus alkoi hiljaisella hetkellä kahden viimeiseen iltahuutoon tulleen veteraaniveljen muistoksi.

Matrikkelin toimittanut Matti Jalava kiitti etenkin kaikkia talkoolaisia, joita ilman teosta ei olisi julkaistu. – Talkootunteja on kirjattu noin 9000 eli kuuden miestyövuoden verran, Jalava kertoi. Projektin yhteydessä käytiin läpi muun muassa 4000 kantakorttia.

Edellä mainittujen lisäksi hän kiitti erityisesti **Lauri Väätästä** tämän matrikkelin sisältävästä asekatkenta-

artikkelista.

– Tätä kirjaa voisi verrata rakennuskokonaisuuteen, josta vain osa on näkyvissä. Uskon kokonaisuuden toimivan, Jalava totesi.

Tunnustus asekatkijoille

Mainitusta asekatkennasta on historian saatossa vaiettu. – Itse kiinnostuin aiheesta oman sukutaustani takia. Myöskään Taivassalon suojeluskunnasta ei ole aiemmin julkaistu laajempaa yhteenvedoa, Lauri Väätänen kertoo.

Hän on kirjoittanut matrikkeliin artikkelin aseiden hajavarastoinnista Taivassaloon ja Kustaviin.

– Hajavarastointi ei kuitenkaan ollut vielä varsinaisiin sisältyvästä asekatkenta-

Veteraanimatrikkeli on lukemattomien talkootuntien työn tulos.

laajemmasta mielessä harastaa sotien jälkeen. Siltä varalta, että maa joutuisi miehityksiksi, Väätänen muistuttaa.

Suojeluskuntien tutkimus kiinnostaa Väätästä myös hänen kummisetänsä **Lauri Miittisen** kautta. Miittinen toimi suojeluskunnan aluepäällikkönä Vehmaalla, Taivassalossa ja Lokalahdella.

– Suojeluskunnat ja asekatkijat antoivat merkittävän panoksen vapaan isänmaan turvaamiseen ja ansaitsevat tunnustuksen, Väätänen muistuttaa.

Tilaisuudessa muistettiin vapaaehtoisen maanpuolustustyön kunniamerkillä, sinisellä ristillä, projektissa mukana olleita talkoolaisia. Merkin saivat Aapo Angervo, Kyllikki Fagerström, Jarmo Martinsuo, Aulis Penttinen, Liisa Salminen, Riitta Särki-lahti sekä Birgitta Tommila. Merkin luovuttivat Varsinais-Suomen Suojeluskuntien Perinneyhdistyksen puheenjohtaja Mika Wessman sekä matrikkeliyhdistyksen puheenjohtaja Erkko Teerimaa.

Matrikkeli on saatavissa Taivassalon pankkikontto-reista, ja kunnanvirastosta. Myös lauantaisessa silakryssäyksessä on myyntipiste.

Julmistamistilaisuuteen jaksoi saapua vielä muutama veteraanikin.

Lauri Väätänen on tutkinut asekatkennän ja suojeluskuntien historiaa.